

Lisämäärärahaesitys, rantaradan baana

YLKV 05.04.2022 § 33

90/02.02.00.01/2022

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Väylävirasto, Espoon kaupunki ja Kauniaisten kaupunki allekirjoittivat 14.1.2021 sopimuksen Espoon kaupunkiradan toteuttamisesta. Hankkeen yhteydessä on päätetty toteuttaa myös kaupunkien erilliskohteita, kuten radan vartta kulkeva pyöräilyn laatureitti.

Ratahanke toteutetaan vuosien 2020-2028 aikana. Toistaiseksi ollaan vielä toteutussuunnitteluvaiheessa, mutta rakentamisen on tarkoitus käynnistyä loppuvuodesta 2022. Ratahankkeeseen kytkeytyvän pyöräilyn laatukäytävä Baanan osalta on käynnissä yleissuunnittelu. Baana on pyöräilyn laatukäytävä, jonka suunnitellaan sijoittuvan radan läheisyyteen, ratalinjan mukaisesti - tässä hankkeessa välille Leppävaara - Kauklahti. Kauniaisten alueelle sijoittuu n. 1,6 km laatukäytävästä. Hankkeen edistäminen ja suunnittelun toteutus edellyttävät saumatonta yhteistyötä Kauniaisten ja Espoon kaupunkien välillä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 23.11.2020 § 63 sopimuksen Kauniaisten osallistumisesta kaupunkiratahankkeeseen siten, että Kauniaisten kaupungin osuus kaupunkiradan investointihankkeesta on 10 % eli enintään 27,5 milj. euroa. Em. lisäksi KV päätti, että Kauniaisten kaupunki toteuttaa erillishankkeena yhdessä Espoon kaupungin kanssa radan läheisyyteen pyöräilyn laatukäytävän, jonka toteutuksen hinta Kauniaisille on n. 2,5 milj. euroa ratainvestoinnin lisäksi.

Espoon kaupunki käynnisti omalta osaltaan Baanan yleissuunnittelun puitesopimuskumppaninsa Ramboll Oy:n kanssa. Kauniaisten kaupunki päätti osallistua Espoon kilpailuttamaan suunnitteluhankintaan, jotta Baanan suunnittelu toteutuisi yhtenäisenä koko sen pituudelta. Kauniaisten osuus yleissuunnitelmavaiheen suunnittelutyöstä vastasi arvoltaan kaupunkien kustannusjakoa hankkeessa ja oli n. 55 000 euroa.

Laatukäytävän alkuperäinen kustannusarvio on perustunut Väyläviraston yleissuunnitelmaan vuodelta 2014. Tuolloin ei ole ollut käytettävissä suunnitelmia kustannuslaskennan pohjaksi, vaan arvio on perustunut sen hetkiseen projektin kustannusrakenteeseen, laatusoihin ja niiden sen aikaisiin määrittelyihin sekä yleiseen rakentamisen hintatasoon vuonna 2014. Todettakoon, että ratahankkeen kustannusarvioon on tehty inflaatiokorjaus vuonna 2020.

Baanahankkeen yleissuunnittelua on edistetty aktiivisesti vuoden 2021 aikana, jolloin hankkeen suunnittelu on olennaisesti tarkentunut, mutta myös sen laajuus ja vaatimukset ovat muuttuneet laatustandardien määrittelyksen myötä.

Taustaa

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi on valtakunnallinen tahtotila, josta kertoo valtioneuvoston kävelyn ja pyöräilyn edistämisen periaatepäätös (2018) sekä voimassa oleva kansallinen Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa vuoden

2030 tavoitteeksi on asetettu 30 % matkamäärien kasvu (LVM, 2018). Tämän saavuttaminen edellyttäisi arviolta 450 miljoonaa uutta kävely- ja pyöräilymatkaa. Vertailuvuonna 2016 tehtiin kävellen ja pyörällä valtakunnallisesti noin 1 510 miljoonaa matkaa. Lisäksi kunnianhimoiset ilmastotavoitteet edellyttävät kävelyn ja pyöräilyn edistämistä. Kauniaisten kaupunki on myös sitoutunut omassa kaupunkistrategiassaan kehittämään kestävästä liikkumisesta, jossa pyöräilyä edistetään olosuhteita parantamalla.

MAL-sopimukseen tehtiin sopimusneuvottelujen yhteydessä vuonna 2020 indeksikorjaus vuoden 2014 ratasuunnitelman kustannusarviolle, jolloin sen alkuperäinen kustannusarvio 238,5 miljoonaa euroa päivitettiin kertoimella 1.153, jolloin päädyttiin hankkeen nykyiseen kustannusarvioon 275 miljoonaa euroa. Vastaava indeksikorjaus Kauniaisten Baanan kustannusarvioon tarkoittaisi 2,9 miljoonan euron määräraharavetta vuoden 2020 tasossa.

Suunnittelun tilanne

Baanan suunnittelun käynnistyttyä vuoden 2021 aikana on yleinen hintataso infra- ja muussa rakentamisessa noussut normaalia inflaatiokehitystä enemmän, mikä väistämättä on vaikuttanut ko. hankkeen kustannusarvioihin inflaatiokehityksen lisäksi. Suunnittelun edistyessä on laatukäytävän laatutaso tarkentunut Baanatasoiseksi, mikä on tuonut mukanaan mm. leveämmän väyläyhteyden ja yleisellä tasolla pyrkimyksen viimeistellymmän ja paremman tasoisen väylän suunnittelun. Väyläviraston vuoden 2014 kustannusarvio ei tämän hetken tarkastelun näkökulmasta ja tämän päivän vaatimusten täyttämisen näkökulmasta ole tuolloin sisältänyt kaikkea Baanan rakentamisen kannalta vaadittuja välttämättömiä suunnittelutasoja, rakenteita ja sisältöä tai laajuutta. Myös hankkeen suunnittelukustannukset ovat nousseet ja muodostamassa huomattavan osuuden hankkeen kokonaiskustannuksista. Tähän on useita syitä, mutta merkittävimpänä syynä ja seurauksena on Väylän ratakannessa vaatima mallinnussuunnittelu liittyviin ratarakenteisiin. Mallintaminen on suunnittelumuotona aikavievää ja vaatii useita ristiin tarkistuksia, ts. suunnittelukonsultilta on vaadittu syvällisempää suunnittelua kuin mitä alkuperäinen hinta-arvio on sisältänyt. Baanan toteuttaminen Espoon kanssa yhdessä asetetun laatumäärityksen ja -tason kaltaisena, sekä yllämainitut kustannusvaikutukset huomioon ottaen on ilmeistä laaditun yleissuunnitelman perusteella, ettei alkuperäinen 2,5 M€ määrärahavaraus riitä välttämättömien osuuksien toteuttamiseen ja rakentamiseen.

Kuntatekniikka on yleissuunnitelman kustannusarvion (3/2022 – 7,34 M€) pohjalta käynyt aktiivisia keskusteluja Baanan suunnittelukonsultti Rambollin kanssa ja karsinut Baanan laatuvaatimuksia ja suunnitelmien sisältöä, jotta kustannuksia olisi mahdollista saada alas. Uudelleenarvioinnin pohjalta on todettu olevan rationaalisinta ja välttämätöntä investoida asemanseutujen (Kauniaisten ja Koivuhovin asemat) ja kriittisten Baana-osuuksien rakentamiseen ja valmiiksi saattamiseen. Osuudet tulisi rakentaa valmiiksi kokonaisuuksiksi kaupunkiradan toteuttamisen yhteydessä, jotta kaupunkiympäristö ja sen toimivuus olisi hyvällä tasolla näillä keskeisillä sijainneilla. Asemanseutujen välille jäävien yhteyksien toteuttaminen järjestettäisiin joko käyttämällä vaatimattomampia yhteyksiä, tai vaihtoehtoisesti rakennettavien osuuksien toteutus siirretään tulevaisuuteen tai rakennetaan mahdollisen lisämäärärahan turvin.

Kuntatekniikka on uudelleenarvioinnin pohjalta laatinut neljä toteutusvaihtoehtoa (**oheismateriaali**), joista on asteittain vähennetty laatutekijöitä ja rakentamisen laajuutta supistettu. Laatukäytävän täysimääräinen ja laatutasot täyttävän väylän

rakentaminen maksaisi Kauniaisten osuudella 7,34 M€. Vaihtoehtoisen karsitun baanin toteutuksen kustannukset on esitetty alla neljässä vaihtoehdossa, joissa kävely – ja pyöräilyverkon saa toteutettua kuitenkin yhtenäiseksi Kauniaisten alueella Espooseen jatkuen.

Vaihtoehto 1. Baana toteutetaan täysimääräisenä ja laatutasot täyttävänä laatukäytävänä koko pituudeltaan. Forsellesintie toteutettaisiin pyöräkaduksi. Kustannukset kaupungille 7,34 M€.

Vaihtoehto 2. Suunnitelmasta on lyhennetty ja karsittu osioita pois, mutta laatukäytävää ei ole kavennettu. Baanan osat 1-4 rakennettaisiin edelleen: Forsellesintie, Asemanseutu, Yhtiöntien alikulku - kunnan raja, Koivuhovi – Turunväylä (ml Koivuhovin aseman kohta). Kustannusarvio kaupungille 5,60 M€.

Vaihtoehto 3. Suunnitelmasta on lyhennetty ja karsittu tiettyjä osioita pois, ja laatukäytävä on kavennettu kaikkialta enintään 5,00 m leveyteen. Rakennettavat osuudet ovat Asemanseutu, Yhtiöntien alikulku – kunnan raja, Koivuhovi – Turunväylä (ml Koivuhovin aseman kohta). Tietty osat rakennettaisiin eri hankkeiden yhteydessä tai kokonaan eri ajankohtana. Kustannusarvio kaupungille 4,62 M€

Vaihtoehto 4. Suunnitelmasta on karsittu isoja osioita pois ja yhteyttä on kavennettu. Tietty osat Baanan linjasta rakennetaan eri hankkeiden yhteydessä tai kokonaan erikseen myöhempanä ajankohtana. Baanaa ei toteuta Koivuhovin aseman alueella. Tässä on huomioitava, että mikäli Koivuhovin baanin siltä haluttaisiin kuitenkin rakentaa myöhemmin ratahankkeen jälkeen, on se laskettu olevan kustannuksiltaan 1,5-2 kertaa kalliimpi. Rakennettaviin osioihin kuuluvat Asemanseutu, Yhtiöntien alikulku – kunnan raja sekä lyhyet osuudet Koivuhovin aseman itä- ja länsipuolella. Kustannusarvio kaupungille 2,55 M€.

Kuntatekniikka esittää, että Baanan yleissuunnittelua jatkettaisiin vaihtoehto 3 mukaisesti. Tällöin hankkeelle tarvittaisiin 2,12 miljoonan euron lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin kaupunki saisi toteutettua Baanan laatutasoltaan hieman vaatimattomampana, mutta kuitenkin täysimittaisena, itä-länsisuuntaisena sujuvana ja yhtenäisenä baanayhteytenä Kauniaisten läpi Espooseen.

Asiassa käydään ennen valiokunnan kokousta neuvotteluja Espoon kaupungin kanssa sen varmistamiseksi, että kaupungeilla olisi yhtenäinen ratkaisuesitys.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle 2,12 M€ (vaihtoehto 3) lisämäärärahan myöntämistä vuodelle 2023 Baanan toteutusta varten. Määrärahan lopullinen käytön ajankohta tarkentuu ratahankkeen edetessä.

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen oli kokouksessa esittelemässä suunnitelmia.

Kokouksessa jaettiin tarkemmat suunnitelmat koskien vaihtoehtoa nro 3 (jaettu valiokunnalle luottamushenkilöiden extranettiin).

Esittelijä muutti päätösehdotustaan kokouksessa käydyn keskustelun perusteella seuraavasti:

Yhdyskuntavaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle baanante toteutuksen määrärahan indeksitarkistusta vuoden 2022 tasoon, jolloin hankkeen kokonaiskustannusarvioksi tulisi 2,9 M€. Suunnitelma tarkistetaan tämän mukaisesti. Määrärahan lopullinen käytön ajankohta tarkentuu ratahankkeen edetessä.

Edelleen valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle 400 000 € lisämäärärahan myöntämistä hankkeelle.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle baanante toteutuksen määrärahan indeksitarkistusta vuoden 2022 tasoon, jolloin hankkeen kokonaiskustannusarvioksi tulisi 2,9 M€. Suunnitelma tarkistetaan tämän mukaisesti. Määrärahan lopullinen käytön ajankohta tarkentuu ratahankkeen edetessä.

Edelleen valiokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle 400 000 € lisämäärärahan myöntämistä hankkeelle.

Oheismateriaali:

Vaihtoehtoiset suunnitelmat
Alustavat kustannusarviot
Pöydälle jaetut tarkennetut suunnitelmat (VE3)

Jakelu:

Kaupunginhallitus